

Англійская мова

Вучэбны дапаможнік для 9 класа
ўстаноў адукацыі, якія рэалізуюць
адукацыйныя праграмы
агульнай сярэдняй адукацыі,
з беларускай мовай навучання і выхавання

*Датушчана
Міністэрствам адукацыі
Рэспублікі Беларусь*

2-е выданне, перапрацаванае і дапоўненае

Мінск
«Адукацыя і выхаванне»
2025

УДК 811.111(075.3=161.3)
ББК 81.2Англ-922
А64

Аўтары: Л. М. Лапіцкая, Н. В. Дземчанка, Н. В. Юхнель, А. В. Волкаў

Рэцэнзент: вучэбна-метадычнае аб'яднанне настаўнікаў замежнай мовы дзяржаўнай установы адукацыі «Сярэдняя школа № 226 г. Мінска» (настаўнік англійскай мовы вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыі А. В. Мельнічонак)

Для мастацкага афармлення вучэбнага дапаможніка выкарыстаны ілюстрацыі, набытыя ва ўстаноўленым заканадаўствам парадку на гандлёвай пляцоўцы Shutterstock, а таксама аўтарскія фотаздымкі выдавецтва (А. А. Камкова, С. Д. Чыркова), sb.by, БЕЛТА, wikipedia.org, minsknews.by, braslav-star.by, grodnonews.by, sputnik.by і фатаграфічны матэрыял, апрацаваны з дапамогай тэхналогій штучнага інтэлекту.

Папярэдняе выданне выйшла ў рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва “Вышэйшая школа”» ў 2018 годзе (аўтары: Л. М. Лапіцкая, Н. В. Дземчанка, А. В. Волкаў, А. І. Калішэвіч, Т. Ю. Сейрукова, Н. В. Юхнель).

ISBN 978-985-34-0426-5

© Афармленне. Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва “Адукацыя і выхаванне”», 2025

Contents

Як працювати з вучебним дапаможнікам	4
UNIT 1. Family relationships	5
UNIT 2. Interpersonal relationships	33
UNIT 3. A healthy lifestyle	60
UNIT 4. The world of fashion	96
UNIT 5. Weather	131
UNIT 6. Climate	162
UNIT 7. Leisure time	197
UNIT 8. Means of communication	230
UNIT 9. School matters	266
Grammar reference	300
Vocabulary	312

Як працаваць з вучэбным дапаможнікам

Дарагія сябры! У гэтым навучальным годзе вы будзеце ўдасканальваць уменні расказваць пра нашу краіну на англійскай мове і мець зносіны на тэмы адносін у сям’і і з сябрамі, здаровага ладу жыцця, заняткаў у вольны час, выбару будучай прафесіі, надвор’я, клімату, сродкаў камунікацыі.

У вучэбным дапаможніку выкарыстоўваюцца наступныя рубрыкі:

- *In this lesson, you will learn* сцісла фармулюе, што вы навучыцеся рабіць на ўроку;
- **Help box** змяшчае словы і выразы, якія дапамогуць вам пабудаваць уласнае выказванне;
- **Grammar focus** азначае, што вы пазнаёміцеся з новым граматычным матэрыялам, **Grammar revision** – паўторыце вывучанае.

Звярніце ўвагу на ўмоўныя абазначэнні перад некаторымі практыкаваннямі:

праца ў парам

праца ў групах

праект

гульня

электронны дадатак да вучэбнага дапаможніка
размешчаны на рэсурсе lingvo.adu.by

спасылка (QR-код) на электронны дадатак

аўдыязапіс

інтэрактыўнае практыкаванне (для самастойнай
работы дома)

У канцы вучэбнага дапаможніка вы знойдзеце тэматычны слоўнік для абавязковага засваення; на форзацах – спіс няправільных дзеясловаў, моўных формул для выражэння парады, рэкамендацыі, згоды / нязгоды, для пабудовы складнага выказвання, а таксама спіс найбольш ужывальных назоўнікаў з прыназоўнікамі.

Поспехаў у вывучэнні англійскай мовы!

UNIT 1

Family relationships

Lesson 1. Happy families are alike

In this lesson, you will learn to explain what makes a family happy using the new vocabulary.

1. Look at the pictures and read the definitions below. Answer the questions.

1. Which of the families is extended? Which is nuclear?
2. Which is a single-parent family? 3. What relatives does each of them include? 4. Which one do you think shows a typical family of Belarus? Why do you think so?

1

2

3

4

a nuclear ['nju:kliə] **family** – is a married couple ['kʌpl] (a husband and a wife) and their children

an extended [ɪk'stendɪd] **family** – in modern Western culture the word refers [rɪ'fɜːz] to (датычыцца) grandparents, uncles, aunts, and cousins, whether they live together with a nuclear family or not. In other cultures, it refers to a family in which several generations (некалькі пакаленняў) live together
a single-parent family [ˌsɪŋgl 'peərənt 'fæməli] is a **one-parent family**

2. Think of a perfect family. Choose five things from the list, which you associate with a perfect family. Compare your list with the other students' lists. What things are mentioned by most of you?

Friendship, big, united, love, happy, spend a lot of time together, comfort, respect, care, home, understanding, pleasure, help each other.

3a. Interview your classmate. Use the questions below.

- How big is your family? How many people are there in your nuclear family? In your extended family?
- Have you got any brothers or sisters? If so, how old are they?
- What's the best thing about your mum / your dad / your **siblings** / your grandparents?
- What do you and your family like doing together?
- What is the best memory (успамін) you have of your family doing something together?

siblings ['sɪblɪŋz] – someone's sisters and brothers

3b. Report to the class what new facts you have learnt about your classmate's family.

Help box

I've learnt that ... I was surprised that ... It was interesting to learn that ...

4a. Listen and read along what students wrote about their families in a teenage magazine. Are they all happy?

Alesia (14)

I adore being with my family. My parents are my real friends and they certainly mean a lot to me. They always help me in difficult situations. It's fun to spend time together. My family is very important to me. I think it's nice to have someone you can **rely on** and share all your experiences with.

Artsiom (13)

I'm lucky to have such a wonderful family. We spend a lot of time together, play together, and watch TV together. We are a **close-knit** [ˌkləʊs'nɪt] **family** and we would do anything for each other. After all, without a family you have nothing – that's my opinion.

Liza (15)

We are in the same class at school and we have the same friends. Well... we aren't exactly the same – she's taller and thinner than me. And we also have different characters. If you have a twin (близня), you are never lonely – there's always someone to talk to, someone who will come to you if you need a **shoulder** [ˈʃəʊldə] **to cry on**.

Aliaxei (14)

Most people think that a perfect family is the one with many children, and I absolutely agree. I'm the youngest of five children. It's great to feel that there are so many people who can help you sort out your problems. Besides, I think that people who have a strong family behind them feel more **secure** [sɪ'kjʊə] and **confident** and can **deal with** life better.

Sasha (15)

Though we are only two – my mum and me, I'm lucky to have such a close-knit family that sticks together. Of course, you need your family's **support** to rely on. We really **get on well** with each other, spend a lot of time together, which is fun.

4b. Read the text again and match the words in bold with their translations. Use the definitions as well.

1. **rely** [rɪ'laɪ] **on** (*v*) – believe smb / smth will help you
2. **a close-knit** [ˌkləʊs'nɪt] **family** – made up of relatives who do a lot of things together and care for one another
3. **a shoulder** [ˈʃəʊldə] **to cry on** – someone who listens to you when you talk about your problems
4. **secure** [sɪ'kjʊə] (*adj*) – safe from any kind of attack
5. **confident** [ˈkɒnfɪd(ə)nt] (*adj*) – feeling sure about your own skills and abilities
6. **deal** [di:l] **with** (*v*) – take action and solve a problem
7. **support** [sə'pɔ:t] (*n*) – help and approval (адабрэнне) that you give to somebody or something (an idea, a plan); **support smb** (*v*)
8. **get on/along well with** (*v*) – have good relations (адносіны) with someone

a) з'яднаная сям'я	e) падтрымка
b) ладзіць з	f) спраўляцца з чым-небудзь, мець справу з кім-небудзь
c) разлічваць на	g) абаронены
d) «камізэлька», каб паплакацца	h) упэўнены

5a. Read 1–2 sentences from the teenagers' stories to prove that they have happy families.

5b. Read the article again and choose 10 things which make a family happy. Use the vocabulary from ex. 4b and ex. 2.

6. Fill in the missing words from ex. 4a and answer the questions.

Do you think you have a (1)... family? Do you get (2)... with your family? Who's the easiest to (3)... with in your family? Can you (4)... on your family members? Do you agree that a friendly family can make you more (5)... and (6)... ? Why? Are you always ready to (7) ... your family if someone needs a (8) ... to cry on?

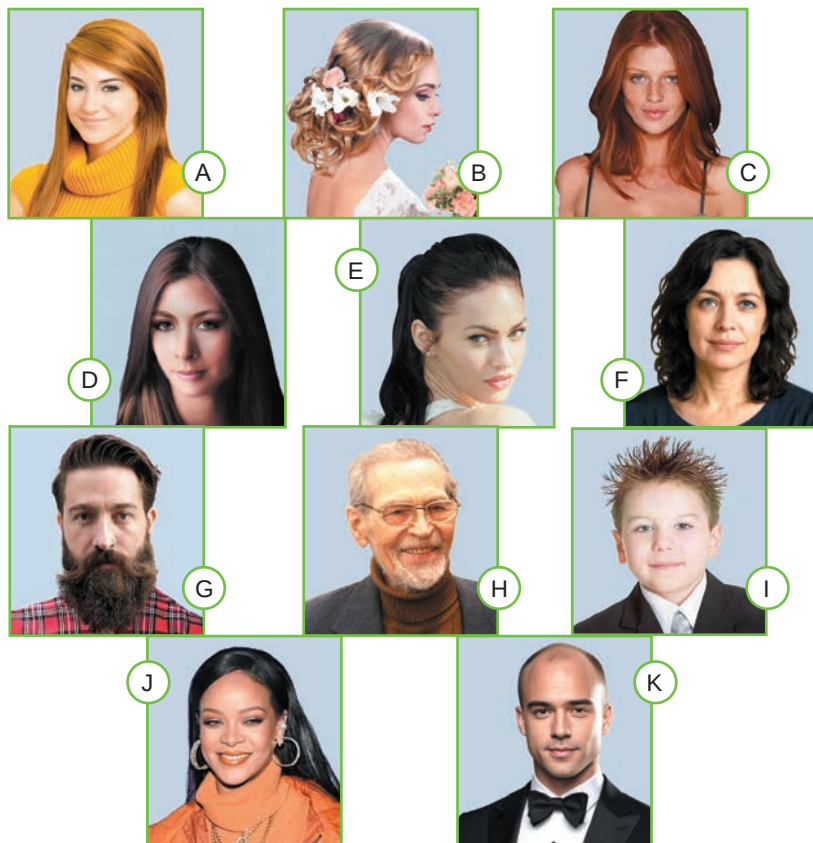
7. Write an answer to the question: *What makes a family happy?*
Use ex. 6.

Lesson 2. Can you recognise true beauty?

In this lesson, you will learn to describe a person's appearance and express your idea of true beauty using the vocabulary of Lessons 2 and 1.

1. Look at the pictures. Who's got freckles, a ponytail, straight hair, curly hair, wavy hair, blond(e) hair, full lips, thin lips, glasses?

Model: The girl in picture A has got ...

Вучэбнае выданне

Лапіцкая Людміла Міхайлаўна
Дземчанка Наталля Валянцінаўна
Юхнель Наталля Валянцінаўна
Волкаў Андрэй Валер’евіч

АНГЛІЙСКАЯ МОВА

Вучэбны дапаможнік для 9 класа ўстаноў адукацыі,
якія рэалізуюць адукацыйныя праграмы агульнай сярэдняй адукацыі,
з беларускай мовай навучання і выхавання

2-е выданне, перапрацаванае і дапоўненае

Электронны дадатак

Рэдактары *Э. В. Ярэма, В. В. Ракіцкая*. Мастацкі рэдактар *С. Д. Чыркой*.
Камп’ютарная верстка *Ю. М. Трусевіч*. Карэктары *Э. В. Ярэма,*
В. В. Ракіцкая, Т. К. Хваль

Падпісана да друку 16.12.2025. Фармат 60×90/16. Папера афсетная.
Друк афсетны. Ум. друк. арк. 20,0 + 0,25 (форз.). Ул. выд. арк. 14,8 + 0,3 (форз.) +
4,8 (эл. дадат.). Тыраж 7390 экз. Заказ 1889.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва “Адукацыя і выхаванне”».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка
друкаваных выданняў № 1/19 ад 02.08.2013.

Вул. Будзённага, 21, 220070, г. Мінск.

Рэспубліканскае ўнітарнае прадпрыемства «Выдавецтва “Беларускі Дом друку”».
Пасведчанне аб дзяржаўнай рэгістрацыі выдаўца, вытворцы, распаўсюджвальніка
друкаваных выданняў № 2/102 ад 01.04.2014.

Пр-т Незалежнасці, 79/1, 220013, г. Мінск.

(Назва ўстановы адукацыі)

Наву- чальны год	Імя і прозвішча вучня	Стан вучэбнага дапаможніка пры атрыманні	Адзнака вучню за карыстанне вучэбным дапаможнікам
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			
20 /			

*Вучэбны дапаможнік выдадзены за кошт сродкаў дзяржаўнага
бюджэту для фондаў бібліятэк па заказе Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь.*